

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΑΣΕΠ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Δημοσιονομικό Δίκαιο ΠΕ

Χρήσιμα θέματα θεωρίας για τις επικείμενες εξετάσεις

Τα Πανεπιστημιακά Φροντιστήρια «ΚΟΛΛΙΝΤΖΑ», προετοιμάζοντας σε ολιγομελείς ομίλους τους υποψηφίους για τον επικείμενο διαγωνισμό του υπουργείου Οικονομικών, με κορυφαίο επιτελείο διδασκόντων, παραθέτουν ειδικευμένη θεωρία στο αυξημένης βαρύτητας μάθημα του Δημοσιονομικού Δικαίου, την οποία επιμελήθηκε ο επιστημονικός συνεργάτης μας, κ. Παναγιώτης Δαλκαφούκης, δικηγόρος, ποινικολόγος.

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΣΤΗ ΣΥΝΑΨΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Ασυμβίβαστες ιδιότητες

Στο πλαίσιο των διατάξεων του άρθρου 3 παρ. 1 του ν. 3414/2005: «Η ιδιότητα του ιδιοκτήτη, του εταίρου, του βασικού μετόχου, του μέλους οργάνου διοίκησης ή του διευθυντικού στελέχους επιχείρησης μέσων ενημέρωσης είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του ιδιοκτήτη, του εταίρου, του βασικού μετόχου, του μέλους οργάνου διοίκησης ή του διευθυντικού στελέχους επιχείρησης, που συνάπτει δημόσιες συμβάσεις...», εφόσον, λόγω της συνδρομής της ανωτέρω ιδιότητας, αποδειχθεί με οριστική δικαστική απόφαση που έχει ισχύ δεδικασμένου ότι συντρέχει περίπτωση αποκλεισμού εξαιτίας ενεργητικής διαφθοράς (παρ. 4). Εάν ο βασικός μέτοχος, σύμφωνα με το περιεχόμενο που έχει η έννοια κατά τα κατωτέρω αναφερόμενα, ή εταίρος της επιχείρησης είναι νομικό πρόσωπο, η ασυμβίβαστη ιδιότητα καταλαμβάνει και τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και τα διευθυντικά στελέχη του νομικού προσώπου, εφόσον συντρέχει η ανωτέρω προϋπόθεση της διάπραξης ενεργητικής διαφθοράς (παρ. 1 εδ').

Σημείωση: Το αδίκημα της ενεργητικής διαφθοράς θεμελιώνεται όταν κάποιος εκ προθέσεως υπόσχεται ή παρέχει σε δημόσιο υπάλληλο (σημ.: εν προκειμένω υπάλληλο της αναθέτουσας αρχής), είτε ο ίδιος είτε με τη μεσολάβηση άλλου, ωφέλημα για τον εαυτό του ή για άλλον, προκειμένου ο υπάλληλος να ενεργήσει (με πράξη ή παράλειψη) κατά παρά-

βαση των νόμιμων καθηκόντων του. Επισημαίνεται ότι το ασυμβίβαστο θεμελιώνεται στο πρόσωπο τόσο του φυσικού αυτουργού, δηλαδή του προσώπου που προβαίνει στην τέλεση της πράξης, όσο και των συμμετεχόντων του (ηθικού αυτουργού ή συναυτουργού ή άμεσου συνεργού) στην τέλεση του αδικήματος της ενεργητικής διαφθοράς (παρ. 4 εδ. β').

Η ασυμβίβαστη ιδιότητα εκτείνεται και στα παρένθετα πρόσωπα των ανωτέρω, πλην των συζύγων και συγγενών σε ευθεία γραμμή απεριόριστη και εκ πλαγίου μέχρι και τρίτου βαθμού εξ αίματος και εξ αγχιστείας, αλλά και σε κάθε πρόσωπο, το οποίο, μέσω χρηματοδότησης ή συμφωνίας ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, ελέγχει επιχείρηση Μέσων Ενημέρωσης ή επιχείρηση που συνάπτει δημόσιες συμβάσεις ή ασκεί επιρροή στις αποφάσεις που λαμβάνονται σχετικά με τη διοίκηση και την εν γένει λειτουργία των επιχειρήσεων αυτών (άρθρο 3 παρ. 2 Ν. 3414/2006).

Η διαπίστωση της ασυμβίβαστης ιδιότητας πραγματοποιείται για κάθε διαγωνιστική διαδικασία ή διαδικασία ανάθεσης ξεχωριστά από την αναθέτουσα αρχή.

Εφόσον εκδοθεί η κατά τα ανωτέρω οριστική καταδικαστική απόφαση, ο υποψήφιος αποκλείεται από τη διαδικασία εάν αυτή είναι σε εξέλιξη, εάν δε έχει συναφθεί η σύμβαση και βρίσκεται στο στάδιο της εκτέλεσης, ο ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος. Εάν ανάδοχος του έργου ή αντισυμβαλλόμενος εν γένει του Δημοσίου στη δημόσια σύμβαση είναι κοινοπραξία, της οποίας έχουν καταδικασθεί ένα ή περισσότερα μέλη, τότε η σύμβαση συνεχίζεται μεταξύ των υπόλοιπων μελών, εφόσον συναινεί σε αυτό η αναθέτουσα αρχή. Ο καταδικασθείς υποψήφιος ή ανάδοχος αποκλείεται από κάθε διαγωνιστική διαδικασία ή διαδικασία ανάθεσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης για ένα (1) έτος από την έκδοση της σχετικής καταδικαστικής απόφα-

σης, ενώ, σε περίπτωση υποτροπής του, ο αποκλεισμός εκτείνεται σε πέντε έτη (άρθρο 3 παρ. 4).

Περιεχόμενο έννοιας βασικού μετόχου

Οι ίδιες οι διατάξεις του Ν. 3414/2005 (παρ. 5 άρθρ. 2) μας δίνουν την έννοια του βασικού μετόχου, σύμφωνα με τις οποίες βασικός μέτοχος είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο κατέχει είτε άμεσα είτε μέσω συμμετοχής τρίτου μετοχές ή δικαιώματα ψήφου σε ποσοστό τουλάχιστον 1% επί του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου ή του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου στη Γενική Συνέλευση της επιχείρησης. Η ανωτέρω ιδιότητα συνιστά την έννοια του βασικού μετόχου όχι αυτοτελώς αλλά μόνο εφόσον κατέτασε το φορέα της για το χρονικό διάστημα από τη δημοσίευση της προκήρυξης του διαγωνισμού ή από την έκδοση της απόφασης για τη διαδικασία ανάθεσης μέχρι την ολοκλήρωση του σχετικού ελέγχου από το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης (βλ. κατωτέρω) μεταξύ των δέκα μεγαλύτερων μετόχων της επιχείρησης ή του έδιναν το δικαίωμα, κατά την ίδια χρονική περίοδο να διορίζει ή να ανακαλεί ένα μέλος του διοικητικού συμβουλίου καθώς και εφόσον είχε καταρτίσει συμβάσεις και εν γένει συμφωνίες με την επιχείρηση, από τις οποίες η τελευταία απέκτησε έσοδα ή άλλα οικονομικά οφέλη κατά την αμέσως προηγούμενη χρήση της, τα οποία αντιστοιχούν τουλάχιστον στο ένα δέκατο (1/10) των ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης.

Απαγόρευση σύναψης δημόσιων συμβάσεων

I. Επιχειρήσεις Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης

Εν συνέχεια, ο Ν. 3414/2005 στο άρθρο 4 παρ. 1 εισάγει απαγόρευση στη σύναψη δημόσιων συμβάσεων (πλην εκείνων που το αντικείμενό τους είναι συναφές με τη δραστηριότητα της επιχείρησης) με επι-

χειρήσεις Μέσων Ενημέρωσης. Ως επιχείρηση Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης θεωρείται και εκείνη που εκδίδει περιοδικά ποικίλης ύλης, που έχουν γενικότερο κοινωνικό περιεχόμενο, ενημέρωση και σχολιασμό (ιδίως περιοδικά «γυναικεία», «γενικά επιμορφωτικά», «τηλεοπτικής ενημέρωσης» κ.λπ.), δηλαδή περιοδικά τα οποία μπορούν να ασκήσουν επίδραση στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης, όπως έκρινε η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας στην υπ' αριθμόν 3671/2006 απόφασή της.

Η απαγόρευση εκτείνεται και στους εταίρους, στους βασικούς μετόχους, στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και τους διευθυντές των επιχειρήσεων αυτών, εφόσον βεβαίως διαπιστωθεί στο πρόσωπό τους το ασυμβίβαστο κατά τα ανωτέρω αναφερόμενα. Εξάλλου, η απαγόρευση σύναψης δημόσιων συμβάσεων υπό τις ίδιες προϋποθέσεις συντρέχει και προκειμένου περί επιχειρήσεων, των οποίων οι εταίροι κ.λπ. (βλ. ανωτέρω) είναι επιχειρήσεις Μέσων Ενημέρωσης ή οι εταίροι κ.λπ. επιχειρήσεων Μέσων Ενημέρωσης. Η απαγόρευση καταλαμβάνει, επίσης, και τα παρένθετα πρόσωπα, όπως αυτά προσδιορίστηκαν ανωτέρω.

II. Εξωχώριες εταιρίες (off shores)

Επίσης, απαγορεύεται η σύναψη δημόσιων συμβάσεων με εξωχώριες εταιρίες (off shores) κατά ρητή επιταγή του άρθρου 4 παρ. 4 του Ν. 3310/2005, όπως ισχύει τροποποιημένο. Οι εξωχώριες εταιρίες απαγορεύεται, ακόμη, να συμμετέχουν με ποσοστό άνω του ένα τοις εκατό (1%) στο μετοχικό κεφάλαιο ανώνυμης εταιρίας ή να κατέχουν εταιρικά μερίδια ή να είναι εταίροι σε επιχειρήσεις που συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που ορίζονται ανωτέρω (άρθρο 2 παρ. 5 Ν. 3414/2005). Η απαγόρευση ισχύει και για τις off shores εταιρίες, που συμμετέχουν σε άλλα νομικά πρόσωπα που είναι

μέτοχοι επιχειρήσεων που συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις ή μέτοχοι των μετόχων αυτών και ούτω καθεξής.

Η επιχείρηση που συμμετέχει σε διαγωνισμό ή διαδικασία ανάθεσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης ή η επιχείρηση Μέσων Ενημέρωσης υποχρεούνται να ζητήσουν από την εξωχώρια εταιρία να εκποιήσει το σύνολο των εταιρικών μεριδίων ή μετοχών που κατέχει, βάσει των οποίων χαρακτηρίστηκε εταίρος ή εταίρος των εταίρων ή βασικός μέτοχος της αντίστοιχης επιχείρησης, εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από τη γνώση της παράβασης εκ μέρους της επιχείρησης. Μετά την πάροδο της προθεσμίας αυτής, οι μετοχές της εξωχώριας εταιρίας θεωρούνται αυτοδικαίως άκυρες (άρθρο 4 παρ. 4 Ν. 3310/2005, όπως ισχύει τροποποιημένο).

Διαδικασία και όργανα ελέγχου

Αρμόδια αρχή για τον έλεγχο του ασυμβίβαστου είναι το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, το οποίο ελέγχει εάν συντρέχει η ασυμβίβαστη ιδιότητα ή απαγόρευση για όλο το χρονικό διάστημα από την υπογραφή της σύμβασης έως την ολοκλήρωσή της (άρθρο 5 παρ. 1 Ν. 3310/2005, όπως ισχύει τροποποιημένο από το άρθρο 5 του ν. 3414/2005). Για το λόγο αυτό πριν από την υπογραφή της σύμβασης η επιχείρηση προσκομίζει στο δημόσιο φορέα πιστοποιητικό από το ΕΣΡ μη συνδρομής ασυμβίβαστου (παρ. 2), ενώ μετά την υπογραφή η επιχείρηση υποχρεούται να γνωστοποιεί στο ΕΣΡ οποιαδήποτε μεταβολή των φυσικών ή νομικών προσώπων που εμπíπτουν στις ασυμβίβαστες ιδιότητες ή απαγορεύσεις καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης (παρ. 5). Εάν μετά τη σύναψη της σύμβασης και κατά τη διάρκεια της εκτέλεσής της διαπιστωθεί ασυμβίβαστη ιδιότητα, τότε εις βάρος του αναδόχου επιβάλλονται διοικητικές και ποινικές κυρώσεις.

Προετοιμαστείτε για το διορισμό σας στο Δημόσιο από το πιο έμπειρο επιτελείο καθηγητών

ΕΘΝ. ΣΧΟΛΗ ΔΗΜ. ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Υπουργείο Εξωτερικών ΑΣΕΠ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ 2009 Αναλυτική θεωρία-Χιλιάδες ερωτήσεων ανά μάθημα

ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

ΚΟΛΛΙΝΤΖΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ Κάνιγγος 10, (5ος όροφ. Τηλ: 210-3300296-7. www.kollintzas.gr